

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Rīgā, 2006.gada 27.septembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija
šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese M.Terjuhana
tiesneši Sk.Buivide, V.Maksimovs,
ar sekretāri E.Mucenieci,

piedaloties zv.advokātei I.Miezei,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu I. G. prasībā pret Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolu par zaudējumu atlīdzību un morālā kaitējuma atlīdzību sakarā ar I. G. apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2006.gada 30.jūnija spriedumu un Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolas pretapelācijas sūdzību.

Noklausoties tiesneses M.Terjuhanas ziņojumu, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija

konstatēja:

2006.gada 21.aprīlī I. G., personas kods , cēlusi Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā prasību par zaudējumu atlīdzību un morālā kaitējuma atlīdzību, kā atbildētāju norādot Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolu, reģistrācijas Nr.90000013095.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 1989.gadā prasītāja ieguvusi komponistes, mūzikas teorētisko priekšmetu pasniedzējas kvalifikāciju. Kopš 1988.gada 10.oktobra prasītāja strādā Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolā. Līdz 2004.gada 30.jūnijam prasītāja saņēma mēneša darba algu un saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru Kabineta 2004.gada 24.augusta noteikumiem Nr.746 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” (turpmāk tekstā – MK Noteikumi) ikmēneša piemaksu par darba kvalitāti.

2003./2004. mācību gadā Komisija, vērtējot prasītājas darba kvalitāti, noteica piemaksu par darba kvalitāti Ls 15,- mēnesī.

No 2004.gada 01.jūlija līdz 2005.gada 31.augustam prasītāja atradās grūtniecības, dzemdību un bērna kopšanas atvaļinājumā. 2005.gada 01.septembrī prasītāja bija atgriezusies no bērna kopšanas atvaļinājuma, taču samaksas par darba kvalitāti piešķiršanas komisija nevērtēja prasītājas darba kvalitāti un līdz ar to nenoteica prasītājai piemaksu par darba kvalitāti.

2006.gada 09.martā prasītāja rakstiski vērsās Emīla Dārziņa mūzikas skolas Samaksas par darba kvalitāti piešķiršanas komisijā,

norādot, ka komisija rīkojusies prettiesiski, nenovērtējot viņas darba kvalitāti.

Minētā komisija atbildē norādīja, ka prasītājam būs iespēja pretendēt uz samaksu par darba kvalitāti 2006.gada septembrī, jo darbu skolā prasītāja atsāka 2005./2006. mācību gadā.

Prasītāja uzskata, ka Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola rīkojusies prettiesiski, pārkāpjot atšķirīgas attieksmes aizliegumu. Prasībā norādīts, ka Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolas direktora atbildē nepareizi norādīts, ka prasītāja 2004./2005.gadā nav strādājusi Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolā. Prasītāja ir izmantojusi likumā paredzētās tiesības uz grūtniecības, dzemdību un bērna kopšanas atvaļinājumu, kas nenozīmē, ka viņa šajā laikā bija pārtraukusi darba attiecības ar atbildētāju.

Bez tam Komisija kļūdaini norādīja, ka piemaksa par darba kvalitāti ir finansiāls padarītā darba vērtējums par darbu noteiktā laika periodā, taču šāds vērtējamais darba periods nav noteikts. Prasībā norādīts, ka šāda kritērija piemērošana uzskatāma par netiešo diskrimināciju uz personas dzimuma pamata atbilstoši Darba likuma 29.panta 6.daļai un Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai 2002/73/EK, ar kuru groza Padomes direktīvu 76/207/EEK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm attiecībā uz darba iespējām, profesionālo sagatavošanu un izaugsmi, kā arī darba apstākļiem. Prasībā prasītāja norāda par darba devēja tiešo diskrimināciju uz maternitātes pamata.

Darba devēja apgalvojums, ka komisijai nebija pamatojuma un rādītāju, pēc kuriem varētu vērtēt prasītājas darba kvalitāti, ir nepareizs, jo prasītāja Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolā strādā kopš 1988.gada un skolas rīcībā ir pietiekami daudz informācijas, lai izvērtētu prasītājas darba kvalitāti.

Prasītāja lūdz tiesu atzīt, ka Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolas Samaksas par darba kvalitāti piešķiršanas komisijas un direktora rīcība, atsakoties vērtēt prasītājas darba kvalitāti un līdz ar to nepiešķirot viņai piemaksu par darba kvalitāti, ir pretlikumīga un pārkāpj atšķirīgas attieksmes aizliegumu, lūdz piedzīt no atbildētāja šīs rīcības rezultātā radušos zaudējumu atlīdzību Ls 150,- apmērā un atlīdzību par morālo kaitējumu Ls 400,- apmērā.

2006.gada 30.jūnijā Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa izskatīja Ivetas Grundes prasību un nosprieda to apmierināt daļēji.

Atzīt par pretlikumīgu un atšķirīgas attieksmes aizlieguma principu pārkāpjošo Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolas Samaksas par darba kvalitāti komisijas un direktora rīcību, atsakoties vērtēt I.G. darba kvalitāti un nepiešķirot viņai piemaksu par darba kvalitāti.

Piedzīt no Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolas par labu I.G. tiesāšanās izdevumus Ls 12,- apmērā.

arba

Piedzīt no Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolas valsts nodevu valsts labā Ls 20,- apmērā.

apēja
arbu

Noteikt labprātīgas tiesas sprieduma izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma stāšanās spēkā daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Pārējā daļā prasību noraidīt.

usies
idīts,
reizi
rziņa
as uz
zīmē,

Pirmās instances tiesa atzina, ka Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolas Samaksas par darba kvalitāti komisijas un direktora rīcība, atsakoties vērtēt I G. darba kvalitāti un nepiešķirot viņai piemaksu par darba kvalitāti, atzīstama par pretlikumīgu un atšķirīgas attieksmes aizlieguma principu pārkāpjošu. Savukārt pārējā daļā prasība ir noraidāma, jo lietā netika iegūti pierādījumi, ka atbildētāja vainas dēļ prasītājam ir radušies zaudējumi prasībā norādītajā apjomā. Kā arī nav sniegti pierādījumi par morālā kaitējuma dziļumu.

darba
laika
ra. bā
etiešo
kuma
ktivai
tāda
em un
nu un
darba

Par minēto spriedumu I. G. 2006.gada 24.jūlijā ir iesniegusi apelācijas sūdzību.

Prasītāja uzskata, ka prettiesiski nevērtējot viņas darba kvalitāti un līdz ar to nenosakot viņai piemaksu par darba kvalitāti, atbildētājs ar savu prettiesisku darbību nodarījis viņai zaudējumus Civillikuma 1779.panta izpratnē. Prasītāja uzskata, ka saskaņā ar Civillikuma 1786.panta nosacījumiem, viņai nodarītos zaudējumus veido atrautā peļņa. Bez tam neviens normatīvais akts nenosaka, ka pierādāms morālā kaitējuma dziļums, kādā veidā tas būdu darāms un kāds kompensācijas apjoms atbilstu attiecīga dziļuma morālam kaitējumam.

na un
areizs,
ada un
isītājas

Prasītāja lūdz tiesu apmierināt prasību pilnā apmērā.

2006.gada 12.septembrī Rīgas apgabaltiesā tika saņemta Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolas pretapelācijas sūdzība, kurā norādīts, ka I. G. darba kvalitāti vērtēja stingri saskaņā ar MK Noteikumiem.

ss. olas
rīcība,
st viņai
šķirīgas
ezultātā
morālo

Bez tam pirmās instances tiesa, taisot spriedumu, nav izvērtējusi lietas būtiskos apstākļus, un proti, faktu, ka II. G. 2005.gada septembrī atsākot darbu pēc grūtniecības, dzemdību un bērnu kopšanas atvaļinājuma, neiesniedza Skolas direktoram vismaz vienu nedēļu iepriekš pirms komisijas izsludinātās sēdes iesniegumu samaksai par darba kvalitāti (pašnovērtējumu par iepriekšējo vērtējamo darba periodu).

zskatīja

Šādos apstākļos Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola lūdz tiesu atcelt Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2006.gada spriedumu un I. G. prasību noraidīt.

principu
ir darba
Grundes

Tiesas sēdē I. G., saskaņā ar Civilprocesa likuma 85.panta 1.daļu pilnvaroja pārstāvēt viņas intereses I. P., kura paskaidroja, ka uztur prasību un apelācijas sūdzību uz tajās norādītajiem motīviem.

u Ivetai

Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolas pilnvarotais pārstāvis Juris Kaufelds uzturēja pretapelācijas sūdzību uz tajā norādītajiem motīviem un lūdza prasību noraidīt.

Uzklausot I.G. un Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola pilnvaroto pārstāvju tiesas sēdē un Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola pārstāvja zvērinātas advokātes Ingūnas Miezies tiesas debatēs sniegto paskaidrojumus, pārbaudot un novērtējot lietas materiālos esošo rakstveida pierādījumus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka

I.G. prasība ir nepamatota un noraidāma. Civillietu tiesas kolēģijas apsvērumi ir sekojoši:

Tika konstatēts, ka kopš 1988.gada 10.oktobra prasītāja strādā Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolā par skolotāju. Darba līgumā (1.1.16-17). Norādīts, ka prasītājas pamatdarbs ir mūzikas teorijas nodaļas pasniedzēja.

Līdz 2004.gada 30.jūnijam prasītāja saņēma mēneša darba algu un ikmēneša piemaksu par darba kvalitāti.

2003./2004.mācību gadā Komisija, vērtējot prasītājas darba kvalitāti, noteica piemaksu par darba kvalitāti Ls 15,- mēnesī.

No 2004.gada 01.jūlija līdz 2005.gada 31.augustam prasītāja atradās grūtniecības, dzemdību un bērna kopšanas atvaļinājumā.

Pēc atgriešanās no bērna kopšanas atvaļinājuma 2005.gada 1.septembrī piemaksa par darba kvalitāti prasītājai netika izmaksāta. Prasītāja uzskata, ka šādā veidā izpaužas nevienlīdzīga attieksme pret viņu.

Saskaņā ar Darba likuma 7.panta 1.daļu ikvienam ir vienlīdzīgas tiesības uz darbu, taisnīgiem, drošiem un veselībai nekaitīgiem darba apstākļiem, kā arī uz taisnīgu darba samaksu.

Savukārt minētā panta 2.daļa paredz, ka šā panta pirmajā daļā paredzētas tiesības nodrošināmas bez jebkādas tiešas vai netiešas diskriminācijas- neatkarīgi no personas rases, ādas krāsas, dzimuma, vecuma, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, nacionālās vai sociālās izcelsmes, mantiskā vai ģimenes stāvokļa vai citiem apstākļiem.

Vērtējot, vai prasītājas darba devējs ir pieļāvis pret viņu atšķirīgu attieksmi, kas saistīta ar dzimumu, un proti viņas grūtniecību un maternitāti, tika konstatēts sekojošais:

Līdz 2004.gada 1.septembrim samaksas kārtību par skolotāju darba kvalitāti tika paredzēta Ministru kabineta 15.02.2000 noteikumos Nr.73 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” (zaudēja spēku 01.09.2004).

Kopš 2004.gada 1.septembra ir spēkā Ministru kabineta 24.08.2004 noteikumi Nr.746 „Pedagogu darba samaksas noteikumi”.

Minēto MK noteikumu 25.3.punkts noteikts, ka piemaksu pedagogiem (izņemot izglītības iestādes vadītāju) par darba kvalitāti nosāka katru gadu pēc stāvokļa uz 1.septembri attiecīgās izglītības iestādes vadītāja apstiprināta komisija.

2005.gada 30.augustā Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolā tika pieņemts Samaksas par skolotāju darba kvalitāti nolikums, kas tika

izstrādāts, pamatojoties uz Ministru kabineta 24.08.2004 noteikumiem Nr.746 „Pedagogu darba samaksas noteikumi”.

Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolas Samaksas par skolotāju darba kvalitāti nolikuma 5.punkts paredz, ka iesniegumus samaksai par darba kvalitāti skolotāji iesniedz skolas direktoram vismaz vienu nedēļu pirms komisijas izsludinātas sēdes.

Minētā nolikuma 6.punkts nosaka, ka samaksa par darba kvalitāti var būt noteikta par mācību gada darba augstiem sasniegumiem, par audzēkņu uzrādītajiem augstiem sasniegumiem starptautiskajos radošajos pasākumos, par audzēkņu uzrādītajiem augstiem sasniegumiem valsts un reģionālajos radošajos pasākumos.

Saskaņā ar minētā nolikuma 12.punktu samaksu par darba kvalitāti drīkst noteikt, sākot no 20.punktiem. Komisija aprēķina vidējo punktu skaitu katrā darbības formā.

Jautājums par piemaksām (jeb samaksu par darba kvalitāti) tika izskatīts komisijā 2005.gada 23.septembrī.

No pielikuma pie komisijas sēdes protokola (I.1.44-45) izriet, ka prasītājas darbs tika vērtēts par laika periodu no 01.01.2004- 31.08.2004., t.i. līdz grūtniecības atvaļinājuma sākumam, un viņas darba novērtējums- 16,15 punkti, t.i. punktu skaits nav pietiekošs, lai piešķirtu piemaksu par darba kvalitāti.

Kā izriet no minētā pielikuma, ne tikai prasītājas, bet vēl dažu skolotāju darba novērtējums ir mazāks par 20 punktiem, t.i. vēl dažiem skolotājiem netika piešķirta piemaksa par darba kvalitāti.

Tiesas kompetencē nav pārvērtēt komisijas sniegto prasītājas darba novērtējumu.

Pirmās instances tiesa atbildētāja iesniegto pierādījumu nav ņēmusi vērā un savā spriedumā nav motivējusi, kāpēc netika ņemti vērā un vērtēti atbildētāja iesniegtais pierādījums par prasītājas darba novērtējumu.

Minētais pierādījums – pielikums pie komisijas sēdes protokola nav pretrunā ar liecinieces- komisijas locekles Dinās Attes pirmajā instancē sniegtajām liecībām, kas ir atspoguļotas pirmās instances tiesas spriedumā, un proti, lieciniece liecināja, ka komisija īpašu vērību prasītājas kandidatūrai nav pievērsusi. Tātad no liecinieces liecībām nepāprotami izriet, ka prasītājas kandidatūra tika vērtēta, bet pēc liecinieces viedokļa bez īpašas uzmanības.

Pie šādiem apstākļiem nav pamata uzskatīt, ka prasītājai piemaksa par darba kvalitāti 2004.gadā netika piešķirta tieši tāpēc, ka viņa ir bijusi grūtniecības, dzemdību un bērna kopšanas atvaļinājumā, un ka atbildētājs ir diskriminējis viņu dzimuma dēļ.

Līdz ar to prasītājas prasība ir atzīstama par nepamatotu un noraidāmu pilnā apmērā.

Pirmās instances tiesa, izskatot strīdu nav pievērsusi savu uzmanību apstākļiem, par kuriem atbildētājs ir iesniedzis pierādījumus un

IS
IS
DS
DS
as
as
lā
6-
as
in
ba
ija
da
ta.
ret
gas
ba
alā
šas
na,
lās
īgu
un
rba
73
004
ksu
itāti
ības
tika
tika

ir kuriem ir būtiska nozīme strīda izšķiršanā, kā rezultātā nepamatoti konstateja atšķirīgas attieksmes aizlieguma pārkāpumu attiecībā pret prasītāju.

Nemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 93.p., 96.p., 192.p., 193.p., 432.p., 433.p., 434.p., Civillietu tiesas kolēģija nosprieda:

1. G s prasībā pret Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolu par zaudējumu atlīdzību un morālā kaitējuma atlīdzību noraidīt.

Spriedums stājas likumīgā spēkā tā pasludināšanas brīdī.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja: (paraksts) M.Terjuhana

Tiesneši: (paraksti)

Sk.Buivide
V.Maksimovs

M.Terjuhana

PARAKSTS PAREIZS
Tiesas apgabaltiesas tiesnese:
Rīga, 20.10.2006.

Noteksts uz 2 numurētām
un caurklejām lapām.
2006.g. 10. 20. A.P.V.V.